

HVAD ER SEMANTISK DEMENS?

Semantisk demens er en form for demens, hvor man lidt efter lidt mister sin viden om ords betydning og tings egen-skaber. Denne form for almen viden eller paratviden kaldes også semantisk viden.

Semantisk demens er i familie med frontotemporal demens, der er en fællesbetegnelse for demenssygdomme, der på-virker pandelapperne (frontallapperne) og den forreste del af tindinge-lapperne.

Symptomer

Det mest fremtrædende symptom ved semantisk demens er, at ordene mister deres betydning. Ordforrådet og den almene viden forsvinder lidt efter lidt. Man glemmer, hvad ting hedder, og hvordan de anvendes.

I starten af sygdommen går det som regel mest ud over sjældne eller uvante ord eller genstande, men efterhånden kan man også glemme betydningen af helt almindelige ord som 'telefon' eller 'viskestykke'.

Ved semantisk demens har man både svært ved at benævne ting og ved at forstå tingenes navne, når man hører dem. Man kan også få sværere ved at genkende ting eller personer eller huske deres navne.

Til gengæld kan man som regel godt gentage ord og tale flydende i et normalt tempo. Man kan også fortsat være forholdsvis god til at huske begivenheder.

Hvis sygdommen breder sig til pandelapperne, kan der også ske ændringer i personens væremåde. Personlighed, opførsel og spisevaner kan ændre sig, og sygdommen kan komme til at ligne diagnosen 'frontotemporal demens med ændringer i adfærd'.

Hypighed

Semantisk demens udgør mindre end 1% af alle tilfælde af demens, men der findes ikke præcise opgørelser.

I modsætning til Alzheimers sygdom, der især rammer ældre, rammer semantisk demens også personer helt ned i 40-50-års alderen. En engelsk undersøgelse tyder på, at semantisk demens oftest rammer personer i alderen 55 til 70 år.

Årsag

Semantisk demens skyldes langsomt fremadskridende sygdom i hjernen, men den dybere årsag kendes ikke. Ved semantisk demens, svinder den forreste del af tindingelap-perne ind, især i venstre side. Efterhånden som sygdommen udvikler sig, kan der også være svind i resten af tindingelap-pen og/eller de nederste dele af pandelapperne.

Arvelighed

De fleste tilfælde af semantisk demens opstår, uden at der tidligere har været tilfælde i familien. Nogle undersøgelser viser dog, at der i ca. 15 % af tilfældene tidligere har været frontotemporal demens i familien.

Der er normalt kun grund til at undersøge spørgsmålet om arvelighed, hvis flere i familien har sygdommen.

Behandling

Der findes desværre ikke medicin, der kan helbrede eller bremse udviklingen af semantisk demens. Men det er alligevel vigtigt at få den rette rådgivning og støtte så tidligt som muligt i sygdomsforløbet.

Gode råd

Det er ofte sværere for en person med semantisk demens at forstå enkelte ord, end ord der indgår i en sammenhæng. Derfor kan det hjælpe at tale i hele sætninger. I nogle tilfælde kan det også hjælpe at bruge kropssprog, mimik, fagter og tonefald.

Mere information

Få flere oplysninger hos Alzheimerforeningen.

Lokale kontaktoplysninger: